

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

***Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи***

Київ – 2025

Дотримання принципів біобезпеки є ключовим для мінімізації негативних наслідків.

Україні необхідно вдосконалювати систему регулювання ГМО, спираючись на міжнародний досвід і власні особливості та гармонізувати національне законодавство з законодавством ЄС.

БІОЛОГІЧНО АКТИВНІ ПЕПТИДИ: ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ У ХАРЧОВИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЯХ

Єлизавета ГУСТІ, Василь ГРИГА

Здобувач вищої освіти V курсу медичного факультету

Науковий керівник: к. мед. н., доцент

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Розвиток біотехнологій значно підвищив інтерес до біологічно активних пептидів — специфічних ліній амінокислот, що мають молекулярну масу менше 6 кДа і складаються з 2–20 амінокислотних залишків. Ці пептиди характеризуються різноманітними біологічними властивостями, зокрема антиоксидантною, антигіпертензивною, антитромботичною, антиадипогенною, антимікробною та протизапальною активністю, що робить їх перспективними для застосування в харчовій та фармацевтичній галузях. Завдяки високій специфічності до біологічних мішеней та низькій токсичності, пептиди являють собою потенційно ефективні замітники синтетичних лікарських засобів і консервантів.

Огляд охоплює основні методи отримання біоактивних пептидів, серед яких виділяються ферментація та ензиматичний гідроліз, а також їх комбінації для підвищення ефективності. У процесі ферментації з використанням молочнокислих бактерій або ензиматичного гідролізу з рослинними чи мікробними ферментами відбувається часткове розщеплення білків, що знижує їх алергенність і підвищує біодоступність

пептидів. Особлива увага приділяється комбінованим підходам, які дозволяють отримувати продукти з поліпшеними біологічними характеристиками.

Джерела біоактивних пептидів включають як тваринні, так і рослинні білки. До основних рослинних джерел належать злаки (пшениця, рис, кукурудза) та бобові (соя, горох), тоді як серед тваринних джерел пептиди отримують переважно з м'яса, риби та яєць. Високий інтерес до сої зумовлений її значним вмістом білка і багатством біоактивних пептидів.

Наявність понад 1200 ідентифікованих біоактивних пептидів, зареєстрованих у базах даних BioPer і BioPD, свідчить про значний потенціал цих молекул для застосування в різних сферах медицини та харчової промисловості. Пептиди можуть регулювати численні фізіологічні функції, зокрема стимулювати секрецію гормонів або модуляцію імунної відповіді, що робить їх привабливими як для профілактики, так і для лікування різноманітних захворювань.

Сучасні дослідження підтверджують ефективність біоактивних пептидів у фармацевтичній практиці, зокрема для лікування кардіоваскулярних, метаболічних і інфекційних захворювань. Пептиди мають низку переваг перед традиційними ліками: високу селективність до мішеней, низьку токсичність і відсутність накопичення в організмі, що зменшує ризики кумулятивних ефектів і екологічних проблем.

Для отримання біоактивних пептидів використовують різні технології, зокрема ультрафільтрацію та нанофільтрацію, які дозволяють здійснювати очищення та ізоляцію пептидів відповідно до їх розміру, що є важливим для їх подальшого застосування в конкретних продуктах. Важливим аспектом є оптимізація параметрів процесу — складу субстрату, рН, температури, концентрації ферментів та часу реакції, що дозволяє отримувати пептиди з чітко визначеними біологічними функціями.

Таким чином, біоактивні пептиди мають значний потенціал для розробки функціональних харчових добавок та фармацевтичних препаратів,

сприяючи розширенню застосування природних продуктів з високими біологічними властивостями в лікувальних та профілактичних цілях.

ПРОБЛЕМА НАДЛИШКОВОЇ МАСИ ТІЛА СЕРЕД СТУДЕНТІВ НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Юлія ЗАДЕРА, Катерина БОРИСЕНКО, Олена КУЗЬМІНСЬКА,
Здобувач вищої освіти III курсу медичного факультету № 2
Здобувач вищої освіти III курсу медичного факультету № 2
Науковий керівник: к. мед. н, доцентка

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Вступ. Ожиріння є однією з найактуальніших медичних і соціальних проблем сучасності, яка щороку охоплює дедалі більшу частину молоді. Серед студентів медичних університетів це питання є особливо важливим, адже майбутні медики повинні бути не лише професійними лікарями, а й зразком для пацієнтів у питаннях здорового способу життя.

Мета дослідження. Вивчення поширеності ожиріння серед студентів 1–6 курсів медичного університету імені О. О. Богомольця, розробка рекомендацій для профілактики цього стану.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження охопило 300 студентів (по 50 студентів з кожного курсу). Було проведено анкетування, яке включало 10 запитань, щодо фізичної активності, харчових звичок, стресу, режиму сну та інших аспектів способу життя. Використовувалися анкетно-опитувальний, обчислювальний, статистичний, аналітичний методи дослідження.

Результати. Встановлено, що поширеність ожиріння серед студентів НМУ імені О. О. Богомольця збільшується прямо пропорційно збільшенню тривалості навчання, а саме: на 1 курсі 6% студентів мали ожиріння, а більшість (73%) мали нормальну вагу; на 2 курсі ожиріння констатували у 8%, а нормальну масу тіла мали 68%; на 3 курсі ожиріння зросло до 11%,